

Vredništvo:
na Travnika št. 377. I. nadst. (one
skrbí tudi na razpošiljanje lista).

Prejemajo se za plačilo vsakega
opazila tudi v neslovenskem jeziku.

Plača se za vsako nalogo, vrsta b
opis, če se opazilo samo enkrat na-
tiso, če dvakrat, 8 sold., če trikrat,
10 s. v. a. — Povrh tega se vank
krat 30 s. za štampilj.

V Gorici, v petek 5. februarja 1869.

DOMOVINA.

TEČAJ III.

LIST 5.

Izbaja vsak petek.

Vella po postu pošiljana za celo leto
3 gold., za pol leta 1 gold. 50 s., za
četrt leta 30 s. Ador sam po svojo po-
stijo, plača za celo leto samo 2 g. 50
s., za 1/2 l. 1 g. 30 s., za četrt l. 70 s.
Naredilna pisma in rešamcije naj
se pošiljajo vredništvu.
Posamni listi se prodajajo v Gorici
v bukvarnici M. Schaf-Javli na Travní-
ku po 5 soldov.

Predolska železnica.

Zopet imamo oznaniti znamenit napredek o naši
Predolski železnični črti. Eden glavnih zadržkov, ki se
je vstavljaj Predolu, bil je ta, da je bila tieta družba,
ki je prevzela izdelanje Rudolfove železnice od severja
do Beljaka, gledé nadaljevanja te črte zoper Predol in
za Potabla. Predela se sobični podvzemniki za to bojé,
ker je spojanje železnice čez ali skoz njega težavno,
kakor je bilo n. pr. izdelanje južno železnice čez So-
mering, zosebno pa zato, ker je vožnja po takih strmih
gorskih železnicah mnogo težavnejša in dražja, nego
drugod, in se zatorej boje, da bi morala biti vozilna
previsoka in da bi se ne splačavalo po njej blagó pro-
važati. Valed tega jih tedaj skrbi; da ne bi si kupčija
drugih črt iskala ter da ne bi bil njihov v to črto vlo-
ženi kapital zavržen, ali pa vsaj, da ne bi jim dona-
šal zaželenih obresti. Take in enake skrbi so mora, ki
tlačí podvzemnike sploh in tudi Rudolfovo družbo, kte-
ra se je dosedaj obolavljala, lotiti se Predola. Uni to-
den pa je prinesla „Triester-Zeitung“ veselo novice, da
se je Rudolfova družba premislila in se vladi ponudila,
da prevzame tisto črto, ki bo vladi všeč. Vlada pa, vo-
mo, da se poteguje za Predol. Nasprotniki Predolske
črte majajo sicer z glavo, češ, da Rudolfova nima pra-
vice, kaj skleniti, kar se ne vjema z interesi (dobičkom)
tistih, ktero ona zastopa; njen predsednik, baron Burger,
da se ravno zdaj v Florenciji z italijansko vlado zastran
Potabeljske črte pogaja, in pa na zadnje da ima prav
za prav državni zbor to reč razsoditi, a ne vlada. Če
državni zbor podvzemnikom Predolske črte ne zagotovi
obresti, z Bogom Predol! Tako modruje n. pr. Tržaški
„Cittadino“. In to je res, da ima državni zbor odločiven
glas v tej reči. Menimo pa, da naši državni zborci niste
zbornici kupčevaveških in podvzemniških spekulantov, ter
da bote našo železnično zadevo z družik stalno sodile.
Pri vsem tem pa potrebuje državni zbor, da njegov sklep
po naši želji, v našem zmislu dozori, in da izreče važno
besedo: „Predol“, moralno (duševno) podpore od naše
strani. In to smo že zopet pri tem, kar smo našim ob-
činam v poslednjem listu priporočali. Pokazati moramo,
da nam je res čez vse mar za železnico skoz Soško
dolino. Prošnja naših županij, ki je šla uni dan na
predsedništvo zbornice poslanske, bo prav dobra pod-
pora našim prijatelom v zbornici in odsekih. Ali same

Podlistek.

Nekaj za pust.

N.

Promesso Matrimoniale.

Da parte di questa Podestaria si promete a Giosep-
pe di Stefano * di S: *), casa N. ? di potersi unire in
Matrimonio, con la sposa Maria di di Vipach
casa N. ? qualora non fosse impedimenti, legali e pa-
gando la stabilita tassa di f. 3 a mani dal sottoscritto

Dell' Podestaria di **

li 17. Maggio 1868.

L. S.

Podestá.
(Slovenski župan.)

Ni dolgo tega, kar se je neka nevesta pri dotič-
nem duhovnu zaradi krš. nauka oglasila, pa bivši ne-
koliko časa v Trstu se je tako po italijanski odrezala, da
se je mislilo: to bo treba po toškanski vprašati. Ali na
vprašanje, od kod da je, odgovori: di Bukovizza presso
Biglia. Se vé, da je bil polle krš. nauk v slovenskem
jeziku.

Tudi v Gorici smo letos na Gradu poročili ženina,
ki je bil rojen l. 1795, kakor unikat v Ljubljani.

besede in pisma niso le zadosti. Nasprotniki naši v
zboru poročajo: Kaj prošnja! kaj papir je potrpečljiv,
saj podpis se dober kup. Samo djanjski dokazi také
ljudi preverijo. Kedar bodo gospodje videli, da so na-
še uboga občino, rekli bi, zadnji sold za železnico obe-
žalo in da jo imajo res za to, kar je glavna žila v na-
šem životu, namreč za cipljo (póls) naša država, ali bo-
čo mogli biti tako trdosrčni, da ne bi glasovali za nas?
Prisilimo torej zbornike na Dunaji, da zagotovijo Pre-
dolski črti (kolikor bo treba, iz državnega zaklada)
obresti.

Ogled po svetu.

Avstrijsko-ogorska država.

Nasemu ministru za notranjstvo, g. Giskra, je po-
delil italijanski kralj veliki križ reda italijanske krons,
češ, da za to, ker g. min. G. „avstrijski liberalizem
zastopa“. Če je ta vzrok resničen, je g. Giskra prvi,
ki je za take zasluge tuj red dobil.

Še eno podeljenje redó. Pruski kralj se je še le
zdaj spomnil slovatvenih zaslug našega Miklosić-a in
mu podelil red „za zasluge“.

Iz Trsta. Požár večeraj osem dni na kolodvoru je
bil grozoviten. Začelo je goreti že precej po polnoči,
pa na gradu so dali znamenje še le po 2 urah. Gasiv-
ci, (tudi več kompanij vojakov) so bili zdajci na mestu,
toda zastoj je bil ves njih trud; tisti magazin, kjer
je bil ognjen nastal, pogoril je ves do tal in blagor,
da so drugo bližnje magazine rešili in pa lesena po-
stajna postopja. Velika nevarnost je prešla tudi ladi-
jam, ki so bile blizu ognja, pa se se vendar še za ča-
sa dalje v morje umaknile. Na večer zasluge pri ga-
šenju imata vodja o. k. namestništva adm. pl. Möring
in policijski tajnik g. Fröhlich, ki sta gasivce modro
vodila. — Škoda znaša neki okoli 800 tisoč goldinarjev
(izprva se je celo govorilo o 2 milijonih). — V dveh
meseceh bo magazin novič sôzidan — tako je zagotovila
z Dunaja došla južno-železnična komisija — med tem se
bo spravljala roba v začasní shrambe.

— Ricciotti Garibaldi, starega Garibaldi-a sin, je
bil od 24. do 31. jan. v Trstu in odrinil potle v Vi-
dom in naprej. Zakaj je prišel v Trst in kam je bil
namenjen, ni prav znano.

— Prišel je že na svetlo prvi snopič mesečne
knjige „Pod lipo“, ki jo spisa g. Verdelški. (Glej
„Dopisi“.)

Iz Celja. Umrl je na naglem še le 29 let star
kaplan pri Novi cerkvi (v Celjski okolici) gosp. Dra-
gotin Šavprl, odbornik „Slov. Matic“, slovenski pisa-
telj. Bil je podvržen božjasti. 27. jan. zjutraj ga je v
prvo vrgla, pa se ni zelo poškodoval, šel še maševat,
zapisal polle dogodek v duhovnik in ostal sam doma.
Ob 11. uri ga pridejo prijatli v svate vabit, pa najde-
jo mrtvega na ustih ležečega; vrglo ga je bilo namreč v
drugo, da si je senec razbil. Njegov poprošnji nadžup-
nik iz Laškega, prč. g. Žuza, in 16 duhovnov je oprav-
ljalo 29. p. m. žalostno pogrebno opravilo. Š. je slo-
vensko slovstvo duševno in materialno podpiral. (Pre-
stavljal je Shakespear-ove drame v slov. jezik; „Ham-
let“ a ima že poslovenjenega dramatično društvo v Lju-
bljani).

Državni zbor.

Zbornica poslancen. Narvot Ziemalkovski-ega za-
stran resolucije zbora galíškega je obveljal toliko, da je
izročilo ministerstvo poljsko resolucijo ustavnemu odse-
ku na pretresovanje. Nekaj vendar dosežejo Poljaci, ka-
kor se kaže.

Zbornica gospojiska je imela tudi že 29. jan. prvo svojo sejo v tem letu.

Vnanje države.

Atene. Do 1. febr. ni bila še izročila grška vlada grofu Valevski-mu odgovora na sporočilo Pariške konferencije.

Španjsko. V mestu *Burgos* je bil šel uni dan-le vladin poglavar v stolno cerkev inventariti cerkveno premoženje. To samo na sebi je že zoperno opravilo; pravijo pa tudi, da se je v cerkvi nespodobno obnašal. Nasledek je bil, da ga je nekdo v cerkvi umoril in da je drhal njegovo truplo po ulici vlačila. Kakor je zdaj po svetu morda, so zagnali brž hrup zoper duhovščino, češ, da nihče drugi ga ni umoril, ko kak privrženec duhovske ali katoliške stranke; nekteri časniki so že celo nekoga menila za morivca razglasili. Do sedaj ni še dovolj pojasnjen ta dogodek. Hrup zaradi grozovitnega umora pa se je razlogal po vsem Španjaskem in so jih ni manjkalo, ki so ljudi tudi po drugih mestih dražili proti duhovščini. V glavnem mestu Madridu je drla drhal v poslopje papežovega poslanca, ki je pa bil pobegnil k francoskemu poslanou. Oskrunili so razdraženci papežev grb. Ali vlada je to dni razžaljenomu papeževemu poslanou zadostila s tem, da mu je napravila *Castiljo* vhod v njegovo poslopje.

Dopisi.

V Tominu *) 30. januarja. Pretekli torek, t. j., dne 26. t. m. je napravila naša čitalnica veliki ples, kakor vsako leto o pustu. Pa nobeno leto še ni bil tako sijajen, ko letos. — Dvorano je bil krasno v narodnih barvah okinčal naš domači umetnik, g. Jan. Gabersčik; zalibali so jo tudi vsi slavjanski grbi. Na obeh straneh avstrijskega grba sta mu delala stražo grba Ilirije in Slovenije.

Godba je bila izvrstna; vodil jo je znani Goriški godbovodja, g. Val. Prešan.

Vsi so bili zadovoljni; in s tem so se končale pustne veselice v tukajšnji čitalnici. —

Iz Selkana. 1. februarja. V. č. gospod vrednik! Ne vem, kako mi je prišlo v misel, popisati dijaško besedo od 31. januarja t. l. v spomin Val. Vodnika. Ne zamerite, če Vam morda Vaš popis kalim; saj sem Vas videl pri besedi in si torej ne morem misliti, da bi je tudi Vi ne popisali. Veste pa, kaj me je sosebno gnalo, da sem Vam poslal ta sestavek? Vi sami ste ga zakrivil. Oho! porečete. In vendar je taka. Vi ste — pa ne bodite hudi — Vi ste razvpiti kot „objektivnik“, kot nasprotnik „osebnosti“, kot nasprotnik časniške „kritike“. To je v naših razmerah sploh hvalevredno načelo. Ali, hvalevredno gori, hvalevredno doli, vsaka reč ima svojo mero in svoje meje; tako tudi Vaša „objektivnost“, katero predstavljajo mnogi z „zamolčevanjem“ tega in onega, z „zakrivanjem“ marsičesa, kar ne bi se smelo vselej zakrivati. Rad pritrjujem, da se morate Vi na mnoge reči ozirati, na ktere nam ni treba gledati. Ravno za to sem se predznil umakniti Vam papir izpod peresa ter vsiliti Vam, — pa brez zamere — ta-le popis „von der Leber weg“.

Narpred par besedi o gledišči letošnje Vodnikove besede. Batistečeva dvorana je sama na sebi za navadne čitalnične besede dovolj prostorna; za v nedeljo večer je pa bila premajhna. Oder je bil prav lično narejen; kinčali so igravnico in dvorano grbi jugo-slovanskih dežel in modro-rudeči grbni škiti z zvezdo in polomescem in imeni slavnejših naših mož. Na sredi nad zagrinjalom „Vodnik“ ovo ime z lavorovim vencem ovito; na dnu za odrom Miklošič in Jenko; Vodniku na desni in levi Stanič in Vilhar; na stranskih stenah Bleiweis in njemu nasproti Toman, naprej od Bleiweisa Razlag itd.; odru nasproti na zahrbni steni, na sredi, Cegnar. Reda in ideje, kakor vidite, ni najti v tej raz-

postavi. — Na začetek smo morali čakati skoraj celo uro, pa to ni bilo slabo, ker se je med tem še le dvorana tako napolnila ljudi, da se je vse trlo, in da se je bilo resnično bati, da se pód ne podere, ali pa galerija odru nasproti. — Malo pred sedmo se začne vršiti program. 1. „Naglo bratje le na noge“ (zbor) je prav lep; peli so ga gladko in morali ga na občno zahtevanje ponoviti. Po dolgem čakanji nastopi g. Koejančič (duša vse besede) in razločno govori (2.) „slavnostni govor“. To ni lahka reč že v četrti isto stvarino obravnavati — občo znane Vodnikove zasluge za slovensko narodnost opisovati. Našel je pa vendar mladi govornik še novo plat na pesniku našem; ali prav za prav plat ni nova, ampak primerno kazati jo je znal občinstvu. To je Vodnikova navdušenost za Napoleonovo Ilirijo, kar je bilo prav „zeitgemäss“. Da morajo biti taki govori z obligatno „tujčevevo peto“ osoljeni, razume se samo po sebi, od kar je bil „Slov. Narod“ zaradi te stvari za nekrivega spoznan. Deklamoval je g. K. dovolj dobro, da si bima nekaj časa učitelja dr. Lavriča trehalo. Vspeli slavnostnega govora bi bil gotovo veliko voči, ko bi bil pevski zbor brž z (3.) „Ilirijo oživiljeno“ nastopil. Ali vris govora se je bil že skadil, predno se so peveci na oder privlekli. — Radovedni so pričakovali vsi, ki niso še slišali skladab mladega izobanega učila pripravnika g. Avgusta Leban-a, točke 8. programa, „Trdovratni“ (samospjev za tenor). Jez nisem muzikar, pa dober sluh in okus, mislim, da imam. Upam se torej trditi, da je gosp. L. nadopolen skladatelj ter da izraza je morda v svojih kompozicijah srečno ideje spojanja laške muze s slovansko. Žalibog, da ni tenoristu g. Kurinčič-a služilo grlo, kakor po navadi, ali pa da ga je motil spremljajoči ga kvintet goriških godeev. Brž ko ne je manjkalo poskušinj. — Sree vse „besede“ je bila vesela igra v 2 djanjih „Trapasti Juri“. Zapopadek igre je ta-le: Žena Urša pošlje moža pijanca po sol v Gorico; ali veja nad krčmo pri botru Alešu ga ne pusti teččega naprej. Juri, akoravno so ga pleča opominjala žnaine brezovke, se ne more premagati, zajde v Alešovo krčmo, se brinjevca dobro opiše, pijan na cesti pred krčmo obleči in zaspi. Pride grajšček, pozve, kaj in kakó, dá ga prenesti v svoj grad, preobleči v gospoj-sko obleko, položiti ga na divan, da bi ga ozdravel pijančevanja. V lepi grajski sobi se Juri prebudi, ogleduje se in premišljuje, kje je. Izprva se mu zdi, da je v nobesih; sluge grajščakov ga preverijo, da je grajšček in da vse drugo, kar je mislil, bile so le sanje. Juri začne se vstati kot grajšček, pa vsak hip se zopet novega stanu pozabi in je ves „trapasti Juri“. Pride zaročnica Brezovič (žena Urša, kakor gospodična oblečena), ali že ime Brez. ga spominja Uršine brezovke in torej zakonske zvestobe do drage mu sospruge, in, ker je bil poprej dobro jedel in pil, zaspi zopet na divanu ves pijan in sanja se mu vkljub pričujoči plemeniti zaročnici le o ženi Urši. Grajšček akaže ga zopet prenesti na tisto mesto, kjer je bil v prvo oblečal, pred Alešovo krčmo. Tam najde ga ženka, ko se je ravno predramil; praša po soli; on jej pravi, kaj se mu je bilo pripetilo pri Alešu in pozneje, da v mestu še bil ni itd. Ona pa zapazi culico s solijo na mestu, kjer je mož pijan ležal, pohvali ga ocló, strah njegov (zarad brzovke) spremeni se v veselje, da si ne ve, od kod je sol tje prišla. Urša ga prosi, naj bi se vendar več ne pijačil; on jej obeta, da nikoli več; ali v tem, ko jej to obljubuje, pravi: Samo enkrat žel še šentjanževca pojdiva k Alešu pit. Ona se obotavlja in ga vedno prosi in svari. Ali Juri jo v krčmo vleče in — zagrinjalo pade. Posnetek iz te igre jo, kakor vidite: Pijance so spreobrne, kedar se v grapo zvrne. G. Koejančič je delal Jurija izvrstno, rekel bi, trikrat izvrstno, ko ne bi bil vsega preveč karrikiral. Sploh vse K.-čevo vedenje, tudi kot pevovodje, naj bolj kazi to, da se preveč pači, preveč nekako širokoperi. Pa to ni vse, kar imam reči. Če me kdo vpraša: Je bila li burka „Trapasti Juri“ pristojna? odgovoriti mu moram na vsa usta: Ne. Je li nenravna? Nenravna ni, a neestetična, preveč trivialna je. Mislite si le pijanca ležečega na cesti, kterega grajšinska služabnika očitno odnašata in prinašata! Za filisterske Lerchenfeldske Mihelne v Beču so znabiti take burke pristojne, a za dijaško besedo po nikakem, še manj pa za — Vodnikovo slavnost. Nekdaj sta se imenovala V. in VI. gimna-

*) Iz Vaših opazek zastran pisanja imena Tomin (Tmin) sem spoznal, da se ne morem splašati s Vami v prepis. Zakaž ne, Vam ne povem, ker nočem Vas razžaliti. Da jaz o tolmačenju krajnih imen nekaj umem, posnamete lahko iz mojega spisa o osebnih imenih in prim-v predlanski „Domevini“. — Sicer pa bi se po Vaši lastni izpeljavi imena „Tomin“ moralo pisati „Témin“ (s póglasnikom), kar se glasi blizo kakor Témin.

zljeki razred „humanitarna“ razreda, VII. in VIII. „modroslovska“. Današnji dijaki teh španskih imen res ne poznajo, a reč, to je, namen svojih studij bi imeli poznati. Segati bi morali po vzornejših predmetih in priproste gledavce i poslušavce više, na humanitatno svoje stališče vleči, ali pa vsaj iz dijaškega življenja kaj posneti in predstavljati, kakor lani. Kolikor izvedencev sem vprašal, vsi so mi rekli, da je bila izvolitev „Trapastega Jurija“ vsaj za Vodnikovo svečanost jako neurečna. — O naslednji 5. pevski točki, Lebanovi „Domovini“, velja, kar sem že popred rekel. G. Glavacki, fleten mladeneč, je deklamoval Tomanovo „Ljudmilo“ precej dobro. Vse prekosilo pa je petje poslednjih dveh števil 5. in 6. „Na straži“ in zlasti „Dijaški stopaj“ (zbor). „Stopaj“ u so poslušavci tako gromovito ploskali, da so je moral ponoviti. Za primeček so peli (menda po želji gosp. okr. glavarja, barona Pina-ta) še „Husitsko“, in sicer tako dobro kakor: „Stopaj“. Dolgo se ni hotelo uleči ploskanje. — Sploh naj omenim še to: Iz vsa se je kazalo, da je manjkalo lanske vodeče roko g. prof. Rebec-a, da je g. Koejan-čič preveč nalog provzel in zlasti, da mladina pripravo za Vodnikov dan menda preveč na svojo roko dela, in da prezira pregovor: Več oči več vidi. — Po besedi je bila večerja. Solilo jo je, kakor ste slišali, ubrano petje. Po večerji... pa dovolite, da tã popis pretržem. — Ako še enkrat vse dobro premislim, moram reči, da je bila letošnja dijaška beseda lanski sestra, pa le po poli. — Tã se je moje pero posušilo; če hočete, g. vrednik, mojemu popisu kaj dostaviti, le dostavite. *)

Z odkritosrčnim spoštovanjem

Vaš itd.

— i —

Iz Černič 2. febr. nam toži nekdo, da okrajna sodnija v A. včasih še zmirom nemška vabila pošilja.

Iz Ajdevskega okraja. Bravci „Domovina“ vedó, da so ona med družim rada tudi na gg. uradnike po Slovenskem, ozira. In prav tako, da časniki nad uradniki pazijo, kajti oni so ali velika dobrota, ali pa nesrečna deželi, po tem ko so dobri ali slabi; ravno tako, kakor vidimo to n. pr. pri hišnih gospodarjih, od katerih je tudi hišno blagostanje odvisno. — Naznanila si bila „Dom.“, da pride v Ajd. za okr. sodnika gosp. V. Devetak. Vrli gospod je že med nami. To čuti ves okraj, ki ga je jako vesel. Njegova delavnost v uradni-ji je nevtrudljiva, in vse, kar dela, dela z veseljem, ki se mu na obrazu bere. V uradni-ji je prvi pri delu in zadnji gre vun. Izvedenci v sodništvu in pravništvu se čudijo, kako mu je mogoče bilo, toliko zastaranih zadev v tem kratkem času, kar je pri nas, rešiti. — Njemu sta berač in gospod enaka; vsakega srčno pozdravi, in koj se vsakemu, kateri se mu bliža, prikupi. Ko pa ž njim dalje o svojih uradnijskih opravkih govorijo, zapazil boš hitro, da imaš pred seboj resnoga in odkritosrčnega svetovavca, kteremu je desnica „postav“, levica: „vsakemu svoje“. — Le naznani, draga „Domovina“, da smo dobili možaka, da si ga ne moremo boljšega želeli, in s kterim se smemo ponasati.**)

V Trstu 31. jan. — Prvi snopič knjige „Pod lipo“ ali „zbirke raznih spisov, to je, pripovedek, pogovorov i. t. d. odmenjene za poduk in tudi za kratek čas slovenskemu ljudstvu, zlasti kmétom, in porabljive doma, v šoli in v čitalnicah“ se je razposlal za mesec januar danes čitalnišnim vodstvom in še drugam za

*) Imel sem blizo polovico svojega popisa že črno na belem, ko mi je došel Vaš list. Dal sem mu predstvo pred svojim ter pustil ga nespremenjenega. Kar se tiče kritike, nisem jaz zoper kritiko sploh, ampak samo zoper zgolj zanikavno, podirajočo kritiko, t. j. zoper zabavljanje. Kedar mi kdo dobro in slabo na kakem slovenskem ali kakoršnem bodi delu opiše, nimam nič zoper tak kritičen opis. — Dostaviti imam Vašemu popisu le to, da mi je prav dobro delo, da ni bilo slišati v nedeljo večer tistih neslanih „živio“, — klicov, kateri nas pred našimi omikanci in sosebno pred Neslovenci smešno delajo. Ploskanje in dobro-klicanje popolnoma nadomeštuje dosednji „živio“. Prištevam naj še tudi, da je Uršo mojstersko igrala gospodična Katrica Segalla-ova iz Kanala. Med poslušavci jih je bilo videti mnogo iz vse okolice goriške: iz Šempasa, Ribnega, itd. Profesorjev je bilo 6 pri besedi, in 4 tudi pri večerji.

Vrednik.

**) Tudi vredništvo je zastran delavnosti gosp. D.-koveca posprave zastankov te dni slišalo to isto, kar Vi pišete.

razdelitev. Tukajšnji naši vrli Slovenci so brzu sčgli ali timveč hlastnili po njem. Dejo, da se jim zelo pri-kupuje. Nije dvombe, da bi tudi drugi Slovenci bili prav zadovoljni s to knjigo. Naj si jo tedaj blagovoljno naročijo — pri meni v Trstu ali pa tudi pri Čitalni-cah, in to brž ko bo mogoče, da zveš ob pravem času, koliko natisov da moram prihodnjič napraviti. — Pla-čuje se za vsak snopič 10 soldov, za 6 tedaj 60 s., in za 12 en goldinar in 20 soldov; vsak mesec izhaja en snopič; knjiga bo imela konec leta okoli 800 strani. Prodajal jo bo v Trstu *Julij Dass* v ulici imenovani „Ponte Rosso“, kakor sem že prej oznanil. — Se lo-po priporočam!

J. G. Vrdolaki.

(stan. „Via Farnedo, casa Svétina N. 28, primo piano“).

Domači novičar.

(Postni pastirski list našega pruzv. nadškofa goriskega, dr. Andreja Gollmayr-ja) obravnjuje letos po-svečevanja nedelj in praznikov. Začenja s tem, da, ker je sv. postni čas odmenjen promišljevanju trpljenja Gospodovega, iz kterega nam izvira vedno zveličanje, treba, da kristjan sosebno v postu za zveličanje skrbi; sicer pa naj bi se tudi o družih časih ne iznebil skrbi za zveličanje. Naj primernejši dnevi za oskrbo-vanje zveličanja da so nedelje in zapovedani cerkveni prazniki. Dalje razlaga posvečevanje praznikov (z ozi-rom na nove deželske postave) od obeh plati, gledé tega, kar je treba o svetih dneh storiti, in, kar opustiti. Povdarja potrebnost in dobrotljivost nedeljskega počitka, sosebno z ozirom na delavce po fabrikah in na poslo. V razgovoru o tistih rečeh, ki posvečevanje praznikov zavirajo, povdarjajo prč. viši pastir posebno tãdi „vož-njo in hojo k veseliam in nepotrebno potovanje“ o praznih dneh. Med grehi, s kterimi se „svetost Gospo-dovih dni oskrbuje, nahajamo prav pristojno povdar-jeno „pijančevanje.“ Sklepajo pa Nj. prevzvišenost se-danjim okoliščinam primerjeni ogovor s temi besedami: „Nekdaj je državna oblast podpirala zunajno posve-čevanje nedelj in praznikov; ona je prepovedovala očitna hlapčevska dela, in to, kar božjo službo ovira. Današnji pa je državna vlada teh misli, da naj bodo te zadeve vesti slehernega kristjana pripuščene. Odslej je torej to naša skrb, o kristjani! da Gospodove in cerkvene zapovedi na tanko izpolnimo, če ravno nas k temu nihče ne sili, kar nam bo pa tudi—kot prostovoljno—toliko več zasluge naklonilo.

Naj nam bodo o ti zadevi v zgled Angleži in Amerikanci zedinjenih držav, o kterih nam je znano, da so, gledé na omikanost, obertnijo in umetnost, med vsemi narodi na nar. viši stopnji. Vemo, namreč, o njih, da so ostri in natančni v posvečevanju nedelj in praznikov.

Ako bi ljudje o delavnikih tako pridno delali, kakor tirja od njih njihov stan, ne bi bilo jim treba, praznike in nedelje z delom oskrbovati.

Naj nas opominja k natančnemu posvečevanju Gospodovih dni sosebno ta resnica, da brez blagoslova Gospodovega ni sreče nikjer. „Ako Gospod ne zida hiše, trudi se zastonj, kteri jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor ga varuje.“ Ps. 126, 1. Kako pa bi smeli pričakovati blagoslova od Boga, ako bi njegove svete zapovedi z nogami teptali?

Ljubi moj! posvečujmo tedaj vedno in z veseljem Gospodove svete dni v krščanskem katoliškem duhu; na to se bo gotovo obilen blagoslov božji čez nas izlil v naših časnih in večnih potrebah. Milost našega Gosp. Jezusa Kristusa bodi vselej z vami! Amen.”

(Nadškofovsko-Werdenberško semenišče v Gorici) Prč. nad-škofijstvo je razposlalo te dni č. duhovščini pregled go-spodarskega stanu tega dijaškega semenišča. Stan pre-moženja je ta-le: V privatnih obligacijah 5450 gld. a. v.; v podarjenih državnih obligacijah 6140, v ukuplje-nih 18060, gotovine 2613: 92; skupaj 32263 gld. 92 kr. Če primerimo ta znesek lanskemu od 37344: 83, imamo primanjkljaja 5080 gld. 41 kr. — Dohodki v šolskem letu 1867/8 znašajo 2613: 92, in, če prištejo-mo temu znesku ostanek od poprejšnjega leta 1450: 17, iznese vse skup 4064: 9. — Stroški l. 1867/8 znašajo 3865; 34; tedaj 198 g. 75 s. manj, ko dohodki.

Ta gotovi ostanek in unih 5080:41 primanjkljeja so je potrosilo za popraviljenje lani vkupljenega poslopja za sv. Antonom. — Po dekanijah se je nabralo 2613 g. 92 s., v katerih je všteti tudi tistih 300 gold, ki jih so podarili Nj. ekse. nadškof, in pa 1685 g. 88 s. obresti od kapitalov. Med dekanijami se odlikujejo nar bolj Tominska (95 g.) in Komenška (72 g.); nar manj so doneslo dekanije Gradišče (6 gld.), Karmin in Višk (vsaka po 5 g.); Tuziš čisto nič. — Teinu spregledu pridaja prč. nadškof tudi še v marsikakem oziru zanimivo vabilo k denarnemu podpiranju mladenskega semenišča. Iz tega poziva posnemamo, da je s koncem solak. leta 1867/8 preteklo 10 let, kar je zavod kot „nadškofovsko-Verdenherški“ združen. V teh desetih letih je bilo sprejetih 37 vzrojanecv, od katerih je prestopilo 29 v bogoslovsko semenišče. Za novo poslopje se je udolžil zavod 10 tisuč gold, skor ravno toliko pridejo štati poplave. Da se dolg poplača, treba izrednih donoskov.

(Dr. K. Lacič), advokat v Ajdovščini, se preseli aprila meseca t. l. v Gorico. — Valed novo postavo strano prsto advokature, ki jo z novim letom moč zadobila, mislijo še 4 drugi advokatje svoje pisarnice v Gorici odpreti.

(Hauptmann je do 16. marca konkursa) za en korni vikarjat v prstolnih cerkvi v Gorici.

(Umrl je) 27. t. m. v samostanu št. 60. kapucinov v Križi Ip. luvki provincial D. Alojz Zernosec.

(Deželni muzej v Gorici.) Za kustos-a naravopisnega razdelka je imenoval sl. deželni, odbor gimnazij, skega profesorja, gosp. Mat. Lazar-ja; za zgodovinski razdelek pa tuk. realnega profesorja, g. Ant. Diak-a.

(Služba c. k. državnega pravdnika v Gorici) je razpisana. Plača 1470 gld.

(Telovadsko društvo v Gorici) je razpisalo do konca t. m. konkurs za telovadskega in borivskega učitelja. Letna plača znaša 700 gold. Prvo leto ima služiti začasno.

(Čitalnica goriška). Poslednji dve veselici (24. in 25.) so smeto prištevati naj lepšim, kar jih je napravilo to naše društvo. — Zadnji ples bo v nedeljo 7. t. m.

Boroni kurs 27. t. m. Metall. 62:—; narodno po nojilo 67:—; London 120:—; adžjo srebra 118:—; cekini 5:66.

Loterijske številke. V Gradcu 30. jan. 59, 72, 68, 14, 70; na Dunaji 30. j. 34, 6, 37, 38, 72.

Žitna cena v Gorici: Pšenica po 2 gold. 50 kr.; (sold.) do 2:60 (goriški kaznanik); turšica 1:60 do —; ječmen, delan 2:90 do 3; nedelan 1:70; fižol 2:— do 2:80; ajda 1:34; oves 1:30 do —; bela turšica 1:45.

Pri dijaški besedi v nedeljo večer v Solkanu je izgubil nek gospod povrhujo suknjo. Kdor jo je vzel ali zamenjal, naj jo prinese nazaj v Batistič-evo gostilnico.

(Pozor mizarjem in sploh vsem, ki leseno robo izdelujejo!) V današnjem listu je naznanjena likavna zmes F. Müller-ja na Dunaji. To je nova iznajdba, prav važna, ker se da z njo dolgočasno in drago likanje polišne oprave jako zlažjati, in gre torej misliti, da se ta praktična nova iznajdba tudi tod pri nas kmalu vpolje.

OGLASNIK.

Neueste Erfindung.

Die von Sr. Maj. dem Kaiser von Oesterreich laut Reskript Nr. 18024/1908 mit einem ausschl. Privilegium bevorzugte

Politur-Composition

ist äusserst beachtenswerth für Tischler, Drechsler und Holzarbeiter zum Fertigpoliren von neuen Möbeln und für Private u. s. w. zum Aufpoliren von alten und ab-

gestandenen, oder solchen Möbeln, wo das Öl hervortritt. Durch diese Composition wird das zeitraubende und kostspielige Fertigpoliren durch Spiritus gänzlich beseitigt, da durch Anwendung einiger Tropfen in wenig Minuten ein Tisch oder Kasten fertig polirt ist; und kann bei einem mit dieser Composition polirten Gegenstand das Öl nie hervortreten. Alte und abgestandene Möbel können durch einfaches Reiben mittelst eines befeuchteten Leinwandlappens überpolirt werden und erhalten einen Hochglanz, welcher durch das Poliren mit Spiritus nie erzielt werden kann. — Mit einem Fläschchen dieser Composition kann Jedermann in einigen Stunden eine complete Zimmereinrichtung renoviren.

Haupt-Depot bei F. Möller, Wien, VI. Bezirk, Hirsenhansgasse 8, wohin die schriftlichen Aufträge erbeten, und gegen Einsendung des Betrages oder Nachnahme prompt effectuirt werden.

Preis: 1 gr. Flacon 85 kr., 1 kl. Flac. 60 kr. Emballage per Bestellung 10 kr.

Weniger wie 2 Flacons können nicht versendet werden.

„Von der Direktion des polytechnischen Institutes in Breslau.“

Breslau, 5 März 1867.

Sehr geehrter Herr! Vor einigen Tagen wurde mir eine Probe Ihrer Politur-Composition übergeben, mit dem Ersuchen, selbe einer genauen chemischen Analyse ihrer Bestandtheile zu unterziehen. Ich habe diese Probe einer genauen sowohl qualitativen als quantitativen Analyse unterworfen und deren zweckmässige Zusammenetzung für völlig gut befunden u. s. w.

Ihr ergebener

Dr. Werner, Direktor des polytechnischen Institutes in Breslau.

Einladung zur Pränumeration. auf das in Wien erscheinende politische Wochenblatt „Der Osten.“

Mit 1. Jänner 1869 begann „Der Osten“ einen neuen Jahrgang. Durch sein muthiges Eintreten für die wahrhaft österreichischen Interessen und für die Gleichberechtigung aller Völker hat er sich schon bisher einen grossen Leserkreis erworben.

„Der Osten“ bringt überdies die interessantesten politischen und diplomatischen Nachrichten, welche aus seinen Spalten die Runde durch alle Journale machen, und namentlich hat er die besten und verlässlichsten Mittheilungen aus dem Oriente.

„Der Osten“ kämpft mit Entschiedenheit für den Ausgleich und für die Verständigung mit den Böhmen und Polen, und für die nationalen Rechte der in Ungarn lebenden nicht-magyarischen Völker.

„Der Osten“ bringt politische Artikel und Feuilletons, Original-Correspondenzen aus allen Hauptorten des In- und Auslandes, sämmtliche in- und ausländische Nachrichten, volkswirtschaftliche Mittheilungen, Börsenberichte, Cours Notirungen, Literatur- und Kunst-, Theater- und Sport-Nachrichten, so dass Jedermann, der den „Osten“ abonniert, ebenso gut und noch besser unterrichtet ist, als wenn er mehrere Tagesblätter abonniert hätte.

Ferner beginnt im neuen Jahre die Veröffentlichung von sehr spannenden Novellen und von Biographien hervorragender Persönlichkeiten unseres Vaterlandes (Erzherzog Albrecht, Erzherzog Josef, Cardinal Schwarzenberg, Fürst Sapieha, Graf Beust, Dr. Palacky, Graf Clam-Martinitz, Graf Andrássy, Gräfin Eleonore Kaunitz, Dr. Rieger, Fürst Lobkowitz, Baron Anselm Rothschild, FML. Graf Folliot de Crenneville, Graf Adam Potocki u. s. w.).

Bei all' dem kostet „Der Osten“ schon mit Postzusendung bloß 1 fl. 50 kr. vierteljährig, 3 fl. halbjährig, 6 fl. ganzjährig!

Wer für uns Abonnenten sammelt, erhält für 6 Abonnenten 1 Gratis-Abonnement.

Wien, im Jänner 1869.

Die Administration des „OSTEN.“

Wien, Parkring, im Gebäude der k. k. Gartenbau-Gesellschaft.